

संवदिष्ठा: *versuche nicht mit mir darüber zu reden* 5, 1, 2. तथैव भीम-
सेनेन लोकः संवदते भृशम् MBh. 7, 5318. act.: राज्ञा न संवदेत् 4, 125. स्व-
चैः सह संवदेत् Spr. 1037. तयोः संवदतोरेवम् MBh. 5, 7033. 6, 5606. R.
1, 74, 13. 2, 89, 5. R. GORR. 1, 26, 19. 76, 15. 7, 60, 1. Spr. 4413. Bhāg. P.
3, 20, 5. 12, 10, 7. इति तौ दंपती तत्र समुद्य समयं मिथः so v. a. einen Pact
schliessend Bhāg. P. 4, 23, 43. यथासमुदितम् nach Uebereinkunft ÇAT. Br.
13, 5, 4, 27. — 2) act. zusammen klingen, von musikalischen Instrumen-
ten AV. 4, 37, 4. — 3) übereinstimmen, zustimmen: देवं न संवदति MRĪKĪ.
165, 20. देवं संवदते यदि HARIV. 7413. त्वाद्याता च तस्यैषा संवदिष्यति
मत्कथा KATHĀS. 124, 218. अथि च कृतिनमेनं शक्तिदेवं स्वनाम्ना व्य-
धित समुदितेन स्वेषु विद्याधरेषु || so v. a. gebräuchlich 26, 279. — 4)
sprechen: यदि ज्ञास्यामि वक्ष्यामि मन्त्रान्न तु संवदे MBh. 13, 480. भीष्मः
समवदत्तत्र गिरं साधुभिरर्चितम् 4, 915. एवं समुदितस्तेन angeredet Bhāg.
P. 3, 24, 41. — 5) bezeichnen als, erklären für, nennen: मन्दाक्रांती तौ
संवदन्ति ÇRUT. 42. — Vgl. संवदितव्य, संवाद. — caus. 1) sich unterreden
lassen: संवादयैर्न देवैः ÇAT. Br. 1, 8, 2, 20. eine Unterredung über (loc.)
hervorrufen, med. ÇĀṆKH. ÇR. 17, 14, 2. KAUSH. UP. 4, 3. fgg.; vgl. S. 136.
fg. — 2) sich über Etwas einigen, einstimmen: संवादयन्निव KATHĀS.
107, 79. संवाद्यता तत्सर्वेषाम् 50, 166. संवादित worüber man sich geeinigt
hat MBh. 1, 7934. — 3) zutreffend angeben: संवाद्य त्रूपसंख्यादीन् M. 8,
34. — 4) Jmd zum Sprechen auffordern HIT. 83, 1, v. 1. — 5) ertönen
lassen (ein musikalisches Instrument): तूर्याणि MBh. 1, 7056. वादित्राणि
7909. वीणां KATHĀS. 21, 4. — Vgl. संवादन.

— उपसम् s. उपसंवाद.

— परिसम् sich gemeinschaftlich über Jmd äussern: तं रात्रसाद्य (so
die ed. Bomb.) परिसंवदति रायस्वोषः स विन्निगीषुरेकः MBh. 13, 7368.

— प्रतिस्म sich unterreden mit (acc.): ते न प्रति चन समवदत AIR.
Br. 3, 23.

— विसम् act. seiner Zusage untreu werden M. 8, 219. Einwendungen
machen, widersprechen KULL. zu M. 12, 110. तन्मन्दारवती देवीत्रपं
नात्र विसंवदेत् KATHĀS. 101, 82. — Vgl. विसंवाद. — caus. 1) Jmdes Unzu-
friedenheit erregen: लक्ष्मणो न विसंवादितः कश्चित् R. 6, 24, 27. — 2)
nicht bewähren: अविस्वादितापौरुष MĀRK. P. 133, 16. रमणीश्रोत्रु अ-
वकी विहिणा विसंवादिदे ÇĀK. 84, 21.

वद् 1) (von वद्) oxyt. nom. ag. sprechend, Sprecher, Redner गाṇa
पचादि zu P. 3, 1, 134. VOP. 26, 30. AK. 3, 1, 35. H. 346. Vgl. एवा°, क-
द्, कु°, प्रिय°, ब्रह्म°, मन्त्र°, पद्, वर्ष°. — 2) N. des ersten Veda
bei den Magiern Verz. d. Oxf. H. 33, b, 3. REINAUD, Mém. sur l'Inde 394.
WEBER, Lit. 144; vgl. विसंवाद.

वदक = वद् 1) in डुर्वदक.

वदन (von वद्) n. 1) das Reden, Sprechen, Tönen ÇAT. Br. 5, 4, 4, 5.
सत्य° KĪTJ. ÇR. 2, 1, 12. ÇĀṆKH. ÇR. 2, 3, 24. 10, 20, 1. पुरस्ताद्दन ÇAT.
Br. 4, 6, 8, 2. वदनादिव्यापार, वाग्वदन ÇĀṆK. zu BRH. ĀR. UP. S. 83. —
2) = मुख u. s. w. AK. 2, 6, 2, 40. H. 372. HALĀJ. 2, 363. a) Mund, Maul:
वाक्सायका वदनादिष्यन्ति Spr. 2767. वदनेर्मधुगन्धिभिः R. 1, 9, 38 (36
GORR.). SUÇR. 1, 124, 10. °प्रिय 189, 12. °मदिरा MEGH. 76. VARĀH. BRH.
S. 67, 6. सुम्बाविरामे वदनं प्रमाष्टि 78, s. 93, s. 7. Bhāg. P. 8, 9, 18. प्रगा-
लिका मासपिण्डगृहीतवदना im Munde ein Fleischstück haltend PAÑĀT.
VI. Theil.

226, 20. — b) Gesicht R. 2, 26, 10. SUÇR. 1, 118, 14. 259, 5. MEGH. 40. ÇĀK.
29. Spr. 564. 2708. fgg. VARĀH. BRH. S. 48, 10. 50, 6. 58, 47. 68, 104. RĪĀ-
TAR. 6, 55. Bhāg. P. 2, 1, 28. 5, 9, 19. पूर्णेन्द्र° MBh. 3, 2480. MĀLAY. 17.
शशिप्रकाशवदना R. 5, 14, 21. विवृतवदना ÇĀK. 45. प्रकृतित° PAÑĀT.
36, 2. 185, 25. अरुष्ट° R. GORR. 2, 101, 26. प्ररुष्ट° 4, 8, 32. विषम°
MBh. 3, 14360. R. 1, 62, 3. विषादार्त° 2, 47, 3. विवर्ण° MBh. 3, 2405.
R. 2, 26, 8. 87, 4. छापीतवर्ण° 76, 4. क्रीडाविनम्र° KĀURAP. 5. प्रचण्ड°
DHŪRTAS. 83, 1. सुवदना 79, 17. MĀLAY. 65. VIKR. 29. RT. 6, 20. PRAB. 60,
5. कमलवदना ÇRUT. 18. अश्रुवदना mit Thränen auf dem Gesicht Bhāg.
P. 1, 16, 19. 17, 3. किञ्चिच्चकार वदनम् verzog ein wenig das Gesicht 3,
33, 20. — c) Vorderes, Spitze: अङ्गुष्ठा°, शान्भव° adj. (शलाकापत्र) SUÇR.
1, 25, 5. अघोवदना: कण्टका: H. 62. प्रगालवदना बाणा: Maul und zugleich
Spitze R. 6, 79, 69. fg. — d) the first term, the initial quantity of the
progression COLEBR. Alg. 52. — e) the side opposite of the base; the
summit COLEBR. Alg. 72. — Vgl. रति°.

वदनच्छद् R. 5, 25, 15 fehlerhaft für रदनच्छद्.

वदनदत्तु m. N. pr. eines Volkes MĀRK. P. 38, 12.

वदनोग m. Mundkrankheit VARĀH. BRH. S. 32, 18. — Vgl. मुखरोग.

वदनश्यामिका f. Schwärze des Gesichts, Bez. einer best. Krankheit
Verz. d. B. H. No. 963.

वदनामय (वदन + अ°) m. Mund- oder Gesichtskrankheit TRIK. 3, 3, 114.

वदनासव (वदन + आ°) m. Speichel BHŪRIK. im ÇKDR.

वदनीभू (वदन + 1. भू°) sich in ein Gesicht umwandeln: नो सत्येन मृगाङ्क
एष वदनीभूतः Spr. 1654.

वदत्त s. किं°.

वदत्तिं und वदत्ती bei UGÉVAL. zu URĀDIS. 3, 50 ein zur Erklärung
von किं° erfundenes Wort.

वदत्तिक m. pl. N. pr. eines Volkes MĀRK. P. 38, 45.

वदन्य adj. = वदान्य SĪRAS. zu AK. 3, 1, 6 nach ÇKDR. H. 351.

वदान्य URĀDIS. 3, 104. 1) adj. (f. आ) mit कृतादि componirt गाṇa अ-
प्यादि zu P. 2, 1, 59. a) (von 1. अवनान mit Abfall des Anlauts; vgl.
3. दा mit अव) freigebig AK. 3, 1, 6. TRIK. 3, 3, 320. H. 351. an. 3, 503.
MED. j. 102. HALĀJ. 2, 214. BALA bei MALLIN. zu NAIŠH. 3, 11. AĒJA bei
UGÉVAL. M. 4, 224. fg. MBh. 1, 7159. 3, 1135. 4, 16. 5, 1347. 14, 2695. R.
1, 1, 3. 60, 2. 2, 60, 17. 61, 2. 78, 15. R. GORR. 2, 1, 15. RAGH. 5, 24. Spr.
2154. 2713. 3132. VARĀH. BRH. 18, 8. NAIŠH. 5, 11. RĪĀ-TAR. 3, 258.
Bhāg. P. 3, 1, 27. 4, 25, 41. 8, 19, 27. — b) bereit (als wenn das Wort
von वद् käme) AK. 3, 4, 24, 162. TRIK. MED. BALA und AĒJA a. a. O.
freundlich redend, liebenswürdig H. H. an. — 2) m. N. pr. eines Ṛshi
MBh. 13, 1391.

वदाम (aus dem pers. بادام) m. Mandel RĪĀN. im ÇKDR.

वदाल m. 1) eine Art Wels (s. पाठीन) TRIK. 1, 2, 16. H. c. 195 (ver-
schieden von पाठीन); vgl. चित्र°, वादाल. — 2) Strudel oder Brandung
(कूलरूपक) TRIK. 1, 2, 11.

वदालक m. = वदाल 1) TRIK. 3, 3, 247. BHŪRIK. im ÇKDR.

वदावद् (von वद्) adj. geschwätzig P. 6, 1, 12. VĀRTI. 2. PAT. zu P. 7,
4, 58. VOP. 26, 30. AK. 3, 1, 35. H. 346. — Vgl. अ°.

वदावदिन् adj. dass.: वदे (d. i. वद् उ) वद् वदावदी वदेः पृथुः LITJ. 4, 1, 5.